

Zbigniew Janczewski

"Pozycja prawna Konferencji Episkopatu Polski. Studium prawno-historyczne", Marek Stępień, Łomża 2014 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 58/1, 187-188

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Każde dzieło ludzkie jest w pewnym stopniu dziełem niedoskonałym, które zawsze można poprawić. Stąd też i rozprawa ks. Jarosława Sokołowskiego jest takim dziełem. Uwagi podniesione w recenzji tego dowodzą. Pewne uchybienia metodologiczne można tłumaczyć tym, że Autor studia specjalistyczne z prawa kanonicznego (magisterium-licencjat, doktorat) odbył w Rzymie. Za granicą, bowiem stosowana jest nieco inna metodologia pracy naukowej. Jego rozprawa jednak w literaturze polskiej jest nowym, o takim zasięgu tematycznym, opracowaniem monograficznym. Podsumowując walory pracy i uwzględniając kwestie dyskusyjne czy też pewne braki można jednak recenzowane opracowanie polecić czytelnikom, a Autorowi życzyć dalszych sukcesów na niwie naukowej.

ks. Józef Wroceński SCJ

Marek Stępień, *Pozycja prawna Konferencji Episkopatu Polski. Studium prawno-historyczne, Łomża 2014, ss. 490.*

Sobór Watykański II dostrzegł konieczność prawnego uregulowania instytucji Konferencji Biskupów, funkcjonujących faktycznie od XIX wieku. Wcześniej Stolica Apostolska odnosiła się z pewną rezerwą do zebrań, zwolowanych przez biskupów niektórych krajów. Kiedy jednak dostrzeżono korzyści płynące z tego typu konsultacji, postanowiono stworzyć ramy prawne dla tej niezwykle pożytecznej instytucji.

Obecnie Konferencje Biskupów działają w krajach, w których funkcjonuje kilka diecezji. Należy do nich również Polska, w której funkcjonuje z Konferencją Episkopatu Polski. Jej to pozycja prawna, w kontekście prawa kanonicznego oraz historycznym, stała się przedmiotem opracowania, autorstwa ks. Marka Stępnia. W swojej publikacji autor nawiązuje do dzieł znanych kanonistów, takich jak Felicianiego, Uccellego, Filioniego oraz oczywiście do znakomitego rodzimego znawcy problematyki – Edwarda Szafrrowskiego. Dzieła wspomnianych dotyczą jednak samej instytucji prawnej Konferencji Biskupów, recenzowane opracowanie, jak ukazuje już sam tytuł, dotyczy Konferencji Episkopatu naszego kraju i właśnie tutaj jawi się oryginalność podjętego tematu badawczego.

Monografia składa się z pięciu rozdziałów, a ponadto z wykazu skrótów, wstępu, zakończenia, bibliografii streszczeń w językach angielskim i włoskim oraz w tych samych językach spisów treści. Liczy 490 stron.

Pierwszy z rozdziałów to wprowadzenie, zawierające historię omawianej instytucji od jej powstania, do Soboru Watykańskiego II. Konferencja Episkopatu Polski działała wtedy niejako nieformalnie. Kolejny rozdział dotyczy problematyki władzy, posiadanej przez Konferencję Biskupów. Początek tej części ma charakter historyczny, po czym autor przechodzi do aktualnych podstaw prawnych funkcjonowania omawianego gremium.

W Rozdziale trzecim czytelnik poznaje statuty i regulaminy KEP. Ponadto autor skupia się na opisanu procedur zastosowanych podczas tworzenia wspomnianych dokumentów, dokonując także ich analizy prawnej i wskazując na przyczyny wprowadzanych w tych dokumentach późniejszych zmian.

Rozdział czwarty został zatytułowany „Organy główne Konferencji Episkopatu Polski”. Przedstawia strukturę tej instytucji, a więc zebranie i sesję plenarną, rady: biskupów diecezjalnych, stałą, główną, prezydium i sekretariat, z uwzględnieniem norm stosowanych przy ich tworzeniu i funkcjonowaniu. Rozdział ten, jak i następny, dotyczący komisji, rad i zespołów KEP, przedstawia również jej skład osobowy.

Temat podjęty przez ks. Marka Stępnia jest adekwatny do przedstawionej treści. Problematyka zawarta w monografii jest ciekawa, nowatorska, (bo wcześniej nieopracowana w tak szerokim zakresie, w polskiej literaturze kanonistycznej). Należy podkreślić ogromną, wręcz benedyktyńską pracę włożoną przez autora w kwerendę naukową przeprowadzoną w niedostępnym dla zwykłego badacza archiwum Konferencji Episkopatu Polski.

Recenzowana książka posiada niewątpliwie poważną wartość naukową. Jednak oprócz kanonistów i historyków Kościoła zainteresuje również innych czytelników, chcących głębiej poznać struktury Kościoła w Polsce.

ks. Zbigniew Janczewski

Marcin Czujek, *Godność prokreacji ludzkiej w kontekście technik reprodukcyjnych. Studium kanoniczno-prawne i etyczne*, Prymasowskie Wydawnictwo „Gaudentinum”, Gniezno 2014, ss. 215.

Zagadnienie prokreacji i początków życia ludzkiego, szczególnie kwestia powołania go do życia, dotyczy problematyki praw podstawowych każdej osoby ludzkiej, a w kontekście współczesnych technik reprodukcyjnych,